

Hankkeesta kohti pysyvää palvelurakennetta

Maksuttoman ehkäisyyn kokeilu Lapin hyvinvointialueella

Terveyden edistämisen erityisasiantuntija

Mervi Pirkola

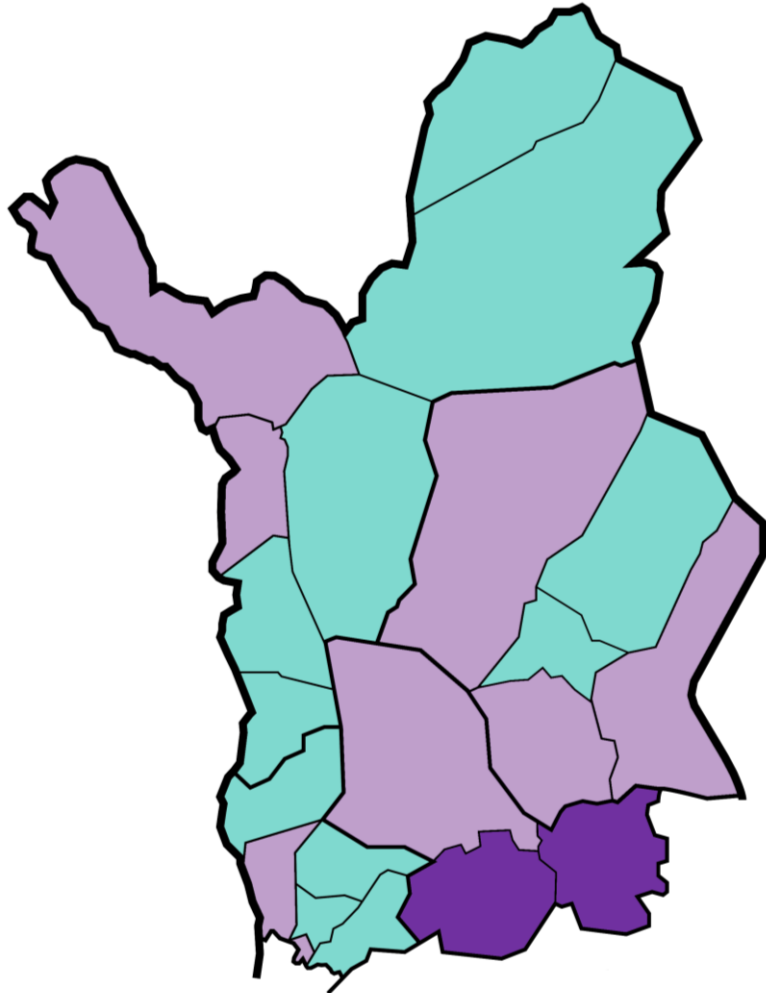

Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus

Lapin hyvinvointialue
Lappi buresveadjinguovlu
Laapi pyereestvaijeemkuávlu
Lappi pue'rrvääjjamvu'vdd

Maksuton ehkäisy Lapissa lähtötilanne 2/2022

● Maksuton ehkäisy

● Rajoituksia maksuttomassa ehkäisyssä

muun muassa kotikunnan, jakelun keston, nuorten iän tai sukupuolen osalta.

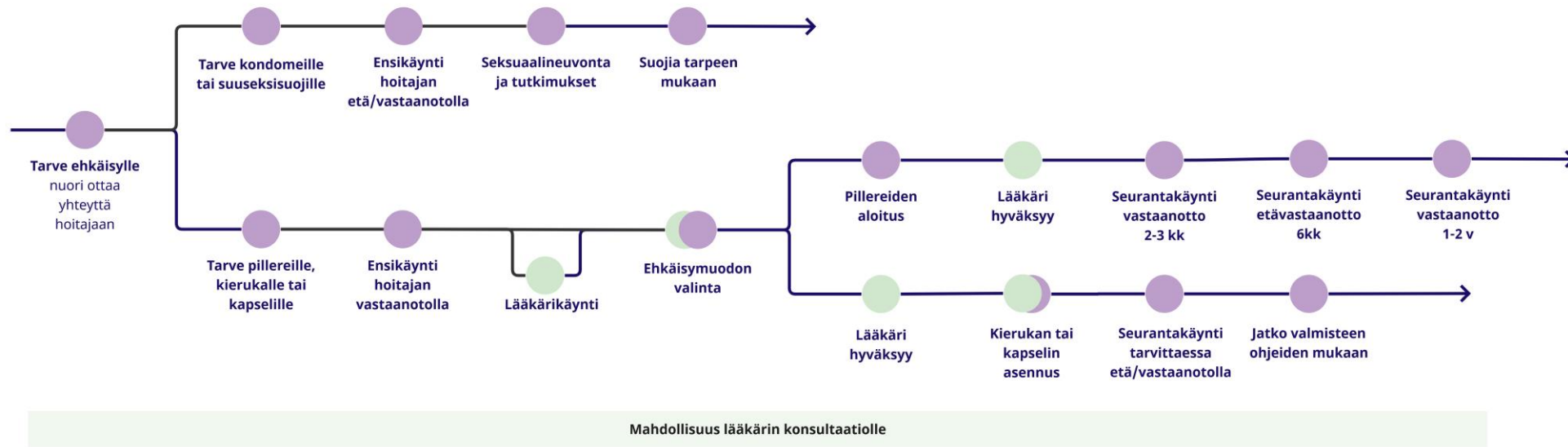
● Ei maksutonta ehkäisyä

Alueellinen toteutus

- Kuntien kontaktoiminen:
 - 3/2022 maksuttoman ehkäisyn kokeilun aloitusinfot, joita täydennettiin kuntakohtaisilla info-tilaisuuksilla.
- **Kokeilussa mukana:**
 - **Enontekiö, Kemi, Kemijärvi, Tornio ja Sodankylä. Ranua 9/22 saakka. Ranua ja Posio kokeiluun 4/2023.**
- Kehittämistoimien edistäminen ja vertaiskehittäminen **alueellisen kehittäjäverkoston** kanssa. Verkosto muodostuu kokeilukuntien nimeämistä ammattilaisista ja esihenkilöistä sekä hankkeen koordinaatituesta. Kehittämistyön tukena on toiminut **monialainen asiantuntijaverkosto**, jossa edustus erikoissairaanhoidosta, järjestösektorilta ja korkeakoulusta.
- Verkostojen säännölliset tapaamiset kevästä 2022 alkaen.
 - Keväällä 2022 ehkäisy palveluiden nykytilakuvaus sekä kehittämistarpeiden ja osaamisen vahvistamisen osa-alueiden tunnistaminen.

Tavoite: ehkäisypalveluiden yhdenmukaisuuden, laadun ja potilasturvallisuuden kehittäminen

Laadittu yhtenäinen kirjallinen ehkäisypalveluiden toimintamalli. Malli sisältää eri käyntityyppien sisältöjen kuvaukset, ammattilaisten roolit ja vastuut, suositukset vastaanottoaikojen kestolle, kirjaamisen- ja tilastoinnin mallipohjat sekä yhtenäisen ehkäisyvalmistelistan.

Tavoite: ammattilaisten osaamisen vahvistaminen ja nuorten osallistaminen

• Webinaarit

- Alueelliset webinaarit seksuaalikasvatuksesta ja seksuaaliterveydestä sekä aluekehittäjien yhteistyössä toteutetut webinaarit seksuaalisen häirinnän ja seksuaaliväkivallan teemoista.

• Seksuaalineuvoja koulutus

- Koulutuksen aloittanut 5 ammattilaista.
- Tavoite: jokaisessa kokeilukunnassa nuorten ehkäisypalveluissa työskentelee koulutuksen käynyt seksuaalineuvoja.

• Nuorten osallistaminen

- Ehkäisypalveluiden kehittämistarpeet kysely.
- Vastauksia (n=102) hyödynnettiin kehittämistoimien suunnittelussa ja toteutuksessa.
- Kokeilukunnista alle 25-v. kehittäjäasiakkaita.

Tulevaisuuden sote-keskus

Tulevaisuuden sote-keskus

LAADUKASTA SEKSUAALIKASVATUSTA LAPPILAISALLE NUORELLE

Keskiviikkona 5.10.2022 klo 8–11:30
LAPIN ALUEELLINEN WEBINAARI, OSA 1

Teema: Nuoren seksuaalisuus, seksuaalisuuden puheeksiotto ja sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöt
Tavoite: Ehkäisypalveluissa sekä nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten osaamisen vahvistaminen.
Päivän puheenjohtaja: Mervi Pirkola
Puheenvuorot kestävät 45 minuuttia, jonka jälkeen on varattu 15 minuuttia aihetta koskevaan keskusteluun.

Ohjelma

8.05–8.15 **Maksuttoman ehkäisyn kokeilun tavoitteet ja alueellinen toteutus**
Terveystyön edistämisen erityisasiantuntija Mervi Pirkola, Lapin Tulevaisuuden sote-keskus –hanke

8.15–9.15 **Seksuaalisuus, nuoren kehittyminen ja seksuaalikasvatuksen mahdollisuudet**
Erityisasiantuntija Katrilla Baidjuschkin, THL

9.15–10.15 **Seksuaalisuuden puheeksiotto ja seksuaalioikeudet**
Palvelupäällikkö Maria Nikunielso, nuorten seksuaalisen hyvinvoinnin toiminnat, Väestöliitto

10.15–10.25 **Tauko**

10.25–11.25 **Sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöjen kohtaaminen**
Puhujia varmistuu

11.25–11.30 **Lopetus**

Mervi Pirkola
mervi.pirkola@poske.fi
puh. 040 835 8230

Tulevaisuuden sote-keskus Kolmosen palvelukeskuksen kehittäjäryhmä Nuoris-Suomen osallisuuden osasto Sote-UI

Tulevaisuuden sote-keskus –hanke

LAADUKASTA SEKSUAALITERVEYTTÄ LAPPILAISALLE NUORELLE

Keskiviikkona 12.10.2022 klo 8–11:30
LAPIN ALUEELLINEN WEBINAARI, OSA 2

Teema: Nuorten ehkäisy, seksitaudit, seksuaalinen häirintä ja seksuaaliväkivalta
Tavoite: Ehkäisypalveluissa työskentelevien ammattilaisten osaamisen vahvistaminen.
Päivän puheenjohtaja: Mervi Pirkola
Puheenvuorot kestävät 45 minuuttia, jonka jälkeen on varattu 15 minuuttia aihetta koskevaan keskusteluun.

Ohjelma

8.05–8.15 **Maksuttoman ehkäisyn kokeilun tavoitteet ja alueellinen toteutus**
Terveystyön edistämisen erityisasiantuntija Mervi Pirkola, Lapin Tulevaisuuden sote-keskus –hanke

8.15–9.15 **Nuorten ehkäisyvalmisteen**
Gynekologi Katja Hämeenoja, Lapin keskussairaala

9.15–10.15 **Nuorten seksitaudit Lapin hyvinvointialueella – ehkäisy, tunnistaminen ja hoito**
Naistentautien ja synnytysten sekä yleislääketieteen erikoislääkäri Tea Taskila, johtava lääkäri, Kemi

10.15–10.25 **Tauko**

10.25–11.25 **Nuorten kohtaama seksuaalinen häirintä, seksuaaliväkivalta ja turvataidot**
Kriisityön vastaava Riitta Pekkola, Raikauskriisikeskus Tukinainen, Rovaniemi

11.25–11.30 **Lopetus**

Mervi Pirkola
mervi.pirkola@poske.fi
puh. 040 835 8230

Tulevaisuuden sote-keskus 31.10.2023 Nuoris-Suomen osallisuuden osasto Sote- uudistus

Tavoite: saatavuuden ja saavutettavuuden kehittäminen

- **Sähköisen asiainnin kehittäminen**
 - Omaolon seksitautioirekysely, sähköinen ajanvaraus.
- **Viestintä**
 - Painetut ja digijulisteet suomeksi ja pohjoissaameksi, mediatiedotteet, roll-upit jalkautumisen tueksi, some-viestintäkampanja ja blogikirjoitukset.
- **Yhteistyö oppilaitosten ja nuorisotoimen kanssa**
 - Oppilaitosvierailuja ja nuorten tutustumiskäynnit ehkäisypalveluihin.
- **Matalan kynnyksen kondomien jakelu** ehkäisypalveluiden lisäksi nuorille suunnatuissa tapahtumissa sekä YTHS:n asiakkaille.
- **Noutoautomaatit**
- **Seksuaalivoukunta-oppaan kehittäminen** kutsunnanalaisille (kesken).
- **8.luokan tutustumiskäynnit ehkäisypalveluihin** käytänteen mallintaminen (kesken)

Tulevaisuuden sote-keskus

Koti-Lappi

Hyvinvointikeskus Lappiin työkenttätyöt terveydenhoitajat Anrika Soppela (vas.) ja Kirsi Pitonieni päättivät tarvetuena kokousta, jossa maksuton ehkäisy tarjotaan kaikille alle 25-vuotiaille Kemijärven seudulla. Kuva Terttu Pöhtö / Koti-Lappi.

Palvelu laajenee

Ehkäisy: Maksuttomuus koskee nyt kaikkia alle 25-vuotiaita. >>6

Koillis-Sähkövoim:

Koillis-L vanhan kero-voim maksaa euroa. >>

KeKi voitt

Kemijär edustus putkessa: Lauanta IHC koti vella. >>

Salla lahje

Lapin sy Sallan or arvokka terveys

EHKÄISY ILMAI SEKSI TURVALLI TULE ONNELLI SEKSI

ILMAINEN EHKÄISY ALLE 25-VUOTIAILLE

#maksutonehkäisy #tulevaisuudensote #soteuudistus

KATSO LISÄTIEDOT

www.kemijarvi.fi

Tulevaisuuden sote-keskus Kemijärven kunta Sote-uudistus Maksuton ehkäisy 2022-2023

31.10.2023

Tavoite: saatavuuden ja saavutettavuuden kehittäminen

TERVEYSTIETO
1338

Ota vuoronumero ja tule juttusille

NUORTEN EHKÄISY- JA SEKSUAALINEUVONTAPISTE

Alle 25-vuotiaille ilman ajanvarausta 21.8.2023 alkaen.

RINTEENKULMAN KAUPPAKESKUS, maanantaisin 14.30–15.30

Opiskeluterveydenhuollon ja ehkäisyneuvolan tiloissa 1. krs, kauppakeskuksen parkkihallin puoleinen pääty

- Vastaanotto on tarkoitettu kaikille sukupuolille.
- Voit jutella terveydenhoitajan kanssa luottamuksellisesti esim. seksuaalisuudesta, seurustelusta, kuukautisista, ehkäisystä ja seksitaudeista.
- Kondomeja maksutta sekä kondomin ja suuseksisuojaan käytön opastusta.
- Tietoa maksuttomasta ehkäisystä.

HUOLI SEKSITAUDEISTA?
Saat halutessasi lähetteet seksitautitesteihin.

HUOLI RASKAudesta?
Voimme tehdä raskaustestin ja yhdessä pohtia tilannettasi.

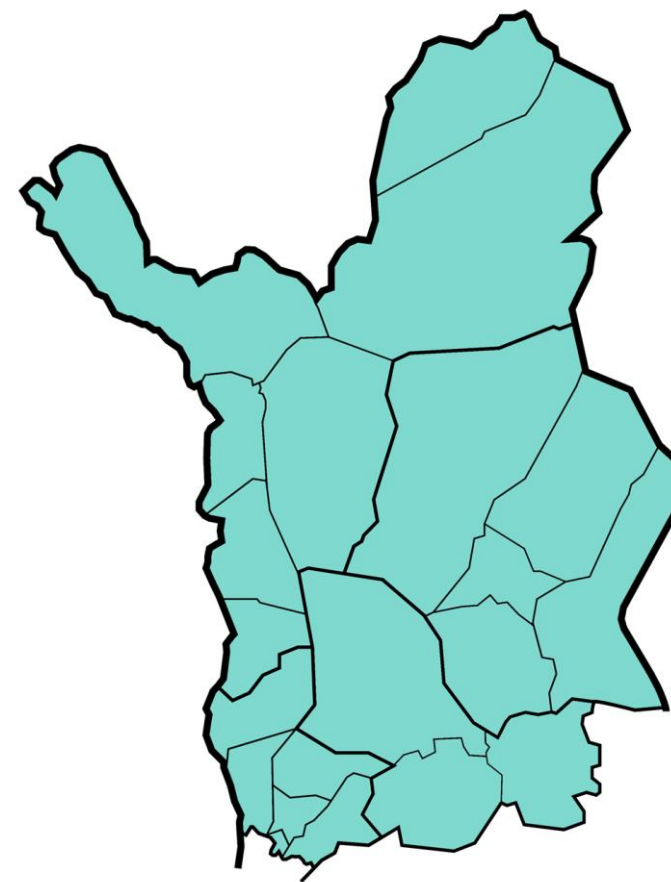
Rovaniemeläinen nuori voi tulla luottamuksellisesti ja ilman ajanvarausta keskustelemaan seksuaalineuvojakoulutuksen käyneen terveydenhoitajan kanssa.

Kehittämistoimenpide on osa terveydenhoitajien seksuaalineuvojaopintoja.

Hyvinvointialueen päätös maksuttomasta ehkäisystä

Hyvinvointialueen aluevaltuuston päätös 2/2023.

- Maksuton ehkäisy kaikille alle 25-vuotiaille Lapin hyvinvointialueella asuville nuorille.
- Raskauden ja seksitautien ehkäisyn lisäksi maksuton ehkäisy voidaan aloittaa sairauden hoitoon.
- Päätös on voimassa toistaiseksi.

● Maksuton ehkäisy

Kehittämistoimien juurruttaminen

- Laaditun ehkäisypalveluiden toimintamallin ja hyvien käytänteiden esittely hyvinvointialueen ehkäisypalveluissa toimiville ammattilaisille kahdessa **alueellisessa maksuttoman ehkäisyn kokeilun teemapäivä-webinaarissa**.
- Elokuusta alkaen kehittäjäverkosto on ollut avoin kaikille hyvinvointialueen ehkäisypalveluissa toimiville ammattilaisille.
- **Tavoitteena on:**
 - vertaiskehittäminen
 - laaditun toimintamallin juurruttaminen ja hyvien käytänteiden jakaminen
 - verkostotyöskentelyn jatkuminen kokeilun ja hankkeen päätyttyä > seuranta, arviointi ja jatkuva kehittäminen.
- Laajennetun verkoston jäsenten keskeisimmät **odotukset kokeilun jälkeiselle verkostotyölle:**
 - Yhteiset ohjeet, yhteistyö ja tapaamiset kasvokkain.
 - Verkostotyöskentelyn toivottiin edistävän kehittämistä, uusia työtapoja ja asiakkaan tasapuolista kohtelua.

<https://innokyla.fi/fi/toimintamalli/maksuttoman-ehkaisyn-kokeilu-alle-25-vuotiaille-lapin-hyvinvointialueella>

Kiitos!

